

što pape kao vrhovni glavari katoličke Crkve. Jednako se osvrće tko su i kakovi su bili protivnici Tomini za života njegova, a naročito nakon smrti (str. 1.—58.).

Poglavlje IX. ispunjava čitav ostali dio knjige (str. 59.—114.), a navodi na temelju izvora i obilne literature biografske i bibliografske bilješke najznatnijih učenika i branitelja prvotne tomističke škole.

Djelo je pisano lijepom i laganom latinštinom, radeno kritički, a dokumentovano strogo znanstveno-metodički. Izlazilo je u časopisu »*Angelicum*« kroz godinu 1927. i 1928. Zajedno s citiranom »*Introductio*« bit će obje knjige zahvalno pomagalo svim našim bogoslovima, pa ih najtoplije preporučujem.

Dr A. Živković.

Pius Bihlmeyer O, S. B.: Das Kind bei der heiligen Messe. Freiburg im Breisgau 1928. Herder, 16°, str. 96. ilustrirano.

Djelce je uzorak praktičnoga dječjeg molitvenika za najnužnije dječje potrebe: pribivanje sv. misi, ispovijed i pričest. Misne su pobožnosti dvije: prva za niže razrede, druga za III. i IV. razred osnovnih škola. Prema uzoru ovog molitvenika postoji i kod nas već od nekoliko godina unatrag dječji molitvenik, što ga je priredio naš priznati liturgijski stručnjak, a izdalo »Društvo za sveudiljno klanjanje«. Možda ne bi bilo na odmet, da se taj lijepi molitvenik kod nas još tu i tamo usavrši, osobito gledom na ilustracije. Kod ovog njemačkog vidimo u tom pogledu napredak, jer prva misna pobožnost imade kolorirane ilustracije. Da li je pak bolje, da su ilustracije u obliku crteža (drvoreza) ili potpuno izvedene, još ne vlada suglasje kod nas; jer dok se jedni veoma zagrijevaju za prve, drugi nijesu s njima zadovoljni i zahtijevaju druge.

Dr J. Oberški.

Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949—1022.), un grand mystique byzantin, Par Nicéas Stéthatos, text Grec inédit publié avec introductions et notes critiques par le P. Irénée Hausherr S. I. et traduction française en collaboration avec le P. Gabriel Horn S. I. — *Orientalia christiana* vol. XII. Num. 45. Jul. et Sept. 1928. (Roma, Pont. instit. orient. studiorum, Piazza S. Maria Maggiore, 7. vel. 8° (XCIII + 256 str.), lira 35.—.

Ova opsežna kritička studija objelodanjuje nam veoma zanimive tekstove, koji još nijesu nigdje štampani o životu i radu Simeona Novog Teologa prema rukopisima Nicete Stethatos-a. Uvod djela podaje na historijsko-kritički pogled u život, spise i teološko naziranje Nicete Stethatos-a, koja raspravlja kao o osnovnim poglavljima duhovnog života o: »apatiji, teoriji, teologiji, glavnim zapovijedima, posebnim zapovijedima i znacima svetosti«. Zatim nas pisac upoznaje u istom uvodu ukratko s karakterom ličnosti znamenitoga i u svetosti na istoku daleko čuvenoga monaha Simeona Studite, kao duhovnog oca Simeona Novog Teologa.

U samom pak djelu iznosi nam se historijski pregled života djelovanja i kulta Simeona Novog Teologa. Crta nam se njegov život u svijetu, u vrijeme njegova studija, zatim kao svećenika, monaha i igumana. Osobito je zanimivo njegovo nastojanje oko instauracije monaške disci-

pline, u čemu je naišao na žestok otpor sa strane nekih monaha. Preko 25 godina revnovao je kao iguman na tom, da obnovi stegu monaškog života u manastiru Sv. Mamas-u, zatim je resignirao na toj časti u korist svoga nasljednika Arsena. Odsele se sasvim predao ascetsko mističkom životu i postao hesihasta. U to je vrijeme, vele, imao i posebne harismate nebeskih vizija. Revnovao je osobito, da se Simeonu Studiti, njegovu duhovnom ocu, iskazuje svetački kult. No zbog toga i zbog svojih ascetskih teorija nailazio je na različite poteškoće kod crkvenih vlasti, te bi dapače osuđen na progonstvo. Ovo je progonstvo primio s najvećim pouzdanjem u Boga, pjevajući u zahvalu psalme. Svojim pak starješinama, koji su ga poslali u progonstvo, pisao je pismo puno zahvalnosti, što mu je tako pružena prilika, da na osobiti način Boga slavi u samoći i zabiti. Preko trideset godina proveo je u progonstvu. Međutim sam patrijarha carigradski Sergije i ostali starješine doskora se uvjeriše o pravoj svetosti ovoga sluga Božjega, te ga pozvaše natrag iz progonstva. Simeon bi dočekan u Carigradu s velikim oduševljenjem puka i monaha, te bi postavljen opet na čelo manastira sv. Marine. Još za svoga života imao je dar čudesa i dar proroštva, te najposlije umro na glasu velike svetosti. Okružen svojom braćom monasima, koji su po njegovu nalogu pjevali psalme, uspravi se čas prije svoje smrti na postelji, te klikne pun zanosa i strpljenja: »Kriste Kralju, u tvoje ruke predajem dušu svoju!« te izdahne.

Njegovu su svetost potvrdila i mnoga čudesa, što su se zbila poslije njegove smrti.

Ova je monografija dragocjen prilog za poznavanje hagiografije istočne crkve i monaškog života u vrijeme tik prije istočnog raskola. Preporučujem svima, koji se zanimaju za probleme istočne teologije.

Dr J. Oberški.

O. Placido Belavić: 1. Crtice iz prošlosti Vukovara, Vukovar 1927.¹ 2. Povijest samostana i župe vukovarske, II. izdanje, Vukovar 1928.² Obadva ta djelca sačinjavaju zapravo jednu cjelinu, prvo svjetsku, a drugo crkvenu, franjevačku prošlost Vukovara. Poimence se u prvome govori o imenu i razvoju Vukovara, o vukovarskoj gospoštiji, grofovima Eltz de Kempenich, pobunama i ustancima u Vukovaru i okolici, epidemijama, elementarnim nesrećama, bolnicama, školama i t. d., a u drugome o dolasku franjevaca u Vukovar, osnutku i razvoju vukovarskoga franjevačkoga samostana i župe, nekadanjim vukovarskim filijalama, protestantizmu, hrvatskoj katoličkoj tiskari i t. d. Ali sve je to zapravo samo sabrano gradivo za jedno sistematično i sintetično djelo o vukovarskoj prošlosti. Pisac je doduše svoja djelca namijenio široj publici. I nema sumnje, da su se ona te publike ugodno dojmila. Najbolji nam je za to dokaz, što mu je *Povijest samostana i župe vukovarske* doživjela i drugo izdanje. Naravno, da je autor to gradivo, ako ne sve, a ono po-

¹ Format 20×14 cm, str. 68, cijena D 10.

² Format 20×14 cm, str. 93, cijena D 5.